

Sygn. akt: III U 365/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 01 marca 2016r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Sylwia Wójcik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 01 marca 2016r. w O.

sprawy z odwołania G. Ż.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

na skutek odwołania G. Ż.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 15.04.2015r. **znak** (...)(...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15.04.2015r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił G. Ż. prawa do emerytury rolniczej.

W odwołaniu od tej decyzji G. Ż. wniosła o jej zmianę i przyznanie dochodzonego świadczenia. Podniosła, że od organ rentowy błędnie interpretuje art. 20 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Wniosła o zaliczenie do okresów uwzględnianych przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej okresu pobierania renty inwalidzkiej rolniczej od 01.03.1993r. do 31.07.2002r.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że G. Ż. nie spełnia przesłanek do przyznania prawa do emerytury rolniczej, bowiem wykazała podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników jedynie w wymiarze 25 lat 10 miesięcy i 9 dni, zamiast wymaganych 30 lat.

W toku postępowania odwołująca wniosła również o zaliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym teściów jako domownika w okresie od 01.01.1983r. do 01.07.1987r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

G. Ż. w dniu 06.03.2015r. ukończyła 55 lat. W dniu 08.04.2015r. złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Wypełniając kwestionariusz dotyczący okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia wskazała okresy: pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 06.03.1976r. do 19.08.1979r., pracy w gospodarstwie rolnym teściów od 20.08.1979r. do 31.12.1982r., pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 01.07.1987r. do 30.08.1993r. oraz pracy w gospodarstwie rolnym syna od 01.07.2002r. do dnia złożenia wniosku o emeryturę. Nadto domagała się uwzględnienia okresu pobierania renty inwalidzkiej rolniczej od 01.03.1993r. do 31.07.2002r.

Po rozpoznaniu wniosku o emeryturę, Prezes KRUS w dniu 15.04.2015r. wydał decyzję, w której odmówił jej prawa do tego świadczenia. Organ rentowy uznał, że wykazała okres podlegania ubezpieczeniu z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym w wymiarze 25 lat 10 miesięcy i 9 dni, zamiast wymaganych 25 lat. Organ rentowy uwzględnił wszystkie wskazywane przez odwołującą okresy pracy w gospodarstwie rolnym. Nie uwzględnił zaś okresu pobierania renty inwalidzkiej rolniczej od 01.03.1993r. do 31.07.2002r.

Składając wniosek o emeryturę G. Ż. nie domagała się zaliczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym teściów, Z. i S. Ż., od 01.01.1983r. do 01.07.1987r. Odwołująca pracowała w tym okresie w gospodarstwie rolnym teściów jako domownik. Nie były za nią w tym okresie opłacane składki w KRUS.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: zeznania świadków T. M., J. R., J. Ż., S. Ż., dowód z przesłuchania G. Ż. w charakterze strony, dokumentację zawartą w aktach emerytalnych odwołującej, dokumentację zawartą w aktach emerytalnych Z. i S. Ż. oraz pismo Wójta Gminy W. z dnia 12.01.2016r. (k. 54a.s.).

Sąd zważył, co następuje:

G. Ż., kwestionując decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 15.04.2015r., domagała się przyznania prawa do emerytury rolniczej.

Ponieważ odwołująca urodziła się w dniu (...), może uzyskać emeryturę rolniczą, o której mowa w art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zgodnie z tym przepisem emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą,
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;
- 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Zgodnie zaś z art. 20 ust. 1 w/w ustawy, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r.;
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów (art. 20 ust. 2). Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. (art. 20 ust. 3).

Ponieważ G. Ż. wiek 55 lat ukończyła w dniu 06.03.2015r. i zaprzestała działalności rolniczej, spór dotyczył tego, czy posiada wymagany 30-letni okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu. Wydając zaskarżoną decyzję Prezes KRUS uznał bowiem okres ubezpieczenia jedynie w wymiarze 25 lat 10 miesięcy i 29 dni.

W ocenie Sądu odwołanie nie jest zasadne.

Z akt emerytalnych wynika, iż składając wniosek o emeryturę G. Ż. w kwestionariuszu dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia wskazała okresy: pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 06.03.1976r. do 19.08.1979r., pracy w gospodarstwie rolnym teściów od 20.08.1979r. do 31.12.1982r., pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 01.07.1987r. do 30.08.1993r. oraz pracy w gospodarstwie rolnym syna od 01.07.2002r. do dnia złożenia wniosku o emeryturę (k. 2a.e.).

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję zaliczył odwołującej wszystkie w/w okresy.

Odwołująca w KRUS jak i przed Sądem domagała się uwzględnienia okresu pobierania renty inwalidzkiej rolniczej od 01.03.1993r. do 31.07.2002r. Okres ten w prawidłowo jednak w zaskarżonej decyzji nie został uwzględniony przy ustalaniu prawa do emerytury, gdyż nie został wskazany w art. 20 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Już tylko na marginesie zauważyć trzeba, że także ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie pozwala na zaliczenie przy ustalaniu prawa do emerytury okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy.

G. Ż. przed Sądem wносиła również o zaliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym teściów jako domownika w okresie od 01.01.1983r. do 01.07.1987r.

Odnosząc się do tego żądania wskazać trzeba, że odwołująca nie wskazywała tego okresu w KRUS. Mając na uwadze zasady ekonomii procesowej i fakt, iż KRUS w postępowaniu przed Sądem odniósł się do tego okresu, Sąd badał również i ten okres.

Z akt KRUS, dotyczących odwołującej oraz dotyczącej jej teściów, Z. i S. Ż., wynika, iż w okresie od 01.01.1983r. do 01.07.1987r. odwołująca nie miała własnego gospodarstwa rolnego, lecz zamieszkiwała wraz z mężem w gospodarstwie rolnym teściów, Z. i S. Ż.. Odwołująca domagała się zaliczenia tego okresu jako okresu pracy domownika (k. 21 a.s. i k. 49a.s.). Okres ten nie podlega jednak uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do emerytury.

Jak już wskazano wyżej, zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników do okresów ubezpieczenia, wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990. Począwszy od dnia 01.01.1983r. – na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 1982r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin - zostało wprowadzone obowiązkowe ubezpieczenie domowników rolnika.

Podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników, w rozumieniu art. 19 ust. 1 pkt 2 i art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników jest równoznaczne ze stwierdzeniem, że rolnik, małżonek lub domownik, po pierwsze, faktycznie pracowali w gospodarstwie rolnym (dziale specjalnym), a po drugie, że odprowadzono za nich składkę, oraz po trzecie, że w przypadku rolnika był on w posiadaniu gospodarstwa rolnego (tak np. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 21.05.2015r., II AUa 1700/14, LEX nr 1747832 i Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21.02.2012r. I UK 304/2011, OSNP 2013/3-4/39).

Z zeznań G. Ż. oraz zeznań świadków: T. M., J. R., J. Ż., S. Ż. wynika, iż odwołująca w okresie od 01.01.1983r. do 01.07.1987r. wraz z mężem mieszkała i pracowała w gospodarstwie rolnym teściów, przy czym jej mąż, J. Ż., pracował także poza rolnictwem, gdyż był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...). To praca J. Ż. stanowiła główne źródło ich utrzymania. Z zeznań w/w świadków i odwołującej wynika, że w spornym okresie pracowała ona w gospodarstwie rolnym teściów. Jak już jednak wskazano wyżej, dla zaliczenia spornego okresu wymagane było wykazanie, iż za G. Ż. w spornym okresie były odprowadzane składki. S. Ż. pytany o te kwestie zeznał, że nie pamięta,

czy za odwołującą opłacał składki. Z akt KRUS, dotyczących odwołującej oraz jej teściów, Z. i S. Ż., wynika, że opłacali oni składki tylko za siebie, nie opłacali natomiast składek za odwołującą. Także Wójt Gminy W. w piśmie z dnia 12.01.2016r. (k. 54a.s.) wskazał, iż w dokumentacji znajdującej się w Urzędzie nie ma zgłoszenia odwołującej do ubezpieczenia społecznego z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym i nie były za nią opłacane składki. Jest to zrozumiałe, skoro głównym źródłem utrzymania rodziny odwołującej była praca jej męża poza rolnictwem. Nadto z zeznań S. Ż., potwierdzonych zeznaniami samej odwołującej wynika, iż to teściowie odwołującej osiągnęli dochody z gospodarstwa a odwołująca i jej mąż korzystali z płodów rolnych. Wprawdzie teściowie odwołującej czasami dawali im też pieniądze, lecz nie była to pomoc stała, a sporadyczna.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż w okresie od 01.01.1983r. do 01.07.1987r. za G. Ż. nie były opłacane składki, dlatego nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników do okresów ubezpieczenia. Okres ten nie podlega więc zaliczeniu do stażu wymaganego do uzyskania prawa do emerytury rolniczej. Tym samym okres ubezpieczenia, przyjęty przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji, został prawidłowo wyliczony i stanowi 25 lat 10 miesięcy i 9 dni.

Ponieważ więc G. Ż. nie posiada wymaganego 30-letniego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, dlatego nie spełnia przesłanek do przyznania prawa do emerytury rolniczej. Wniesione przez nią odwołanie od decyzji Prezesa KRUS z dnia 15.04.2015r. zostało wobec tego oddalone w oparciu o art. 477¹⁴§ 1 kpc.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.